Cena 15 gr. Tarnów, 26 marca 1938 Cena 15 gr.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Ziemia Tarnowska

Czasopismo poświęcone sprawom kulturalno społecznym ze szczególnym uwzględnieniem miasta Tarnowa i Ziemi Tarnowskiej.

Rok I Adres Red. i Adm.: Drukarnia L. Styrny, Pasaż Tertila, Tel. Nr 313, Konto PKO. 415692 Nr 6.

Dni 18 i 19 marca w Tarnowie.

Uroczystości ku czci Marszałka Rydza Śmigłego z okazji dnia Jego Imienin rozpoczęły się w Tarnowie w czwartek 17 bm. capstrzykiem, w którym wzięły udział związki, organizacje i stowarzyszenia, a który przy dźwiękach orkiestry wojskowej przeciągnął wieczorem głównymi ulicami miasta. W piątek odbyły się godz 9 rano uroczyste nabożeństwa w Katedrze i w Synagodze, w których wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, związki korporacje i stowarzyszenia oraz liczne zastępy publiczności.

Po nabożeństwie przyjmował p. Dowódca Garnizonu Pułk. Leukos Kowalski w dużej sali Kasyna Oficerskiego przedstawicieli związków, organizacji, nstytucji i korporacji, którzy składali na jego ręce życzenia dla P. Marszałka. Imieniem zebranych przemówił wiceprezydent miasta Mgr Tadeusz Kołodziej wyrażając gotowość całego społeczeństwa stawienia się na każdy rozkaz Wodza, gdyby tylko tego zaszła potrzeba i nie ociągania się z jego spełnieniem.

Odpowiadając na to przemówienie, w krótkich, żołnierskich słowach nacechowanych prawdziwie serdeczną i gorącą nutą podniósł p. Pułkownik przede wszystkim wyjątkowe walory serca i charakteru u tego, który w spadku po wielkim Marszałku przejął nie tylko Jego buławę, ale i Jego linię wytyczną oraz wszystkie zamierzenia, a następnie wyraził swą radość z tego, że może być pośrednikiem między Solenizantem a Społeczeństwem tarnowskim, które swą postawą skupioną, uroczystą i poważną w tym dniu dowiodło, że naprawdę zdaje sobie sprawę z doniosłości chwil, jakie przeżywamy i potrafi się zjednoczyć pod sztandarem państwowym.

P, Pułkownik oświadczył, że przekaże Panu Marszałkowi we właściwej drodze złożone na jego ręce życzenia i wyrazy hołdu oraz podporządkowania się rozkazom Wodza Narodu.

W południe tegoż dnia tłumy ludności przysłuchiwały się audycjom polskiego radia nadawanym według specjalnie na ten dzień ułożonego programu a oddawanym z umyślnie zainstalowanych głośników w różnych punktach miasta.

Odbył się w tym dniu szereg akademii w związkach, organizacjach i stowarzyszeniach poświęconych omawianiu życia i czynów Marszałka Polski Śmigłego Rydza.

Wieczorem tego dnia jako w przeddzień Imienin Pierwszego Marszałka odbył się pochód z werblem orkiestry wojskowej, w którym znowu wzięły udział organizacje i związki oraz liczne rzesze publiczności.

W sobotę 19 bm. jako w dzień poświęcony pamięci Wielkiego Marszałka odbyły się nabożeństwa w Katedrze i Synagodze o godz. 9 przed poł., poczem w szkołach miały miejsce uroczyste poranki ku uczczeniu pamięci Pierwszego Marszałka Polski. Wieczorem odbyła się akademia w Związku Legionistów oraz w innych związkach i stowarzyszeniach, podczas których to uroczystych zebrań wysłuchano wszędzie w uważnym skupieniu przemówienia Pana Prezydenta R.P. wygłoszonego w polskim Radiu.

Jeszcze jedno uroczyste zebranie poświęcone

tym minionym dniom, miało miejsce w niedzielę 20 bm. o godz. 11 przed poł. w sali lustrzanej Kom. Kasy Oszczędności w Tarnowie. Była to akademia urządzona staraniem tarnowskiego Oddziału Obozu Zjedn. Narodowego.

Zagaił ją krótkim, serdecznym przemówieniem poświęconym sylwetkom obu Marszałków, prezes tut. Oddziału O.Z.N. rejent dr Śpiewak, przy czym zwrócił się z apelem do zgodnego wysiłku u tych wszystkich, którzy chwycili za łańcuch mający podciągnąć Polskę w zwyż oraz wyraził życzenie pod adresem Wodza narodu, aby stanął na czele i prowadził nas do osiągnięcia ideału wielkiej, zgodnej i potężnej Polski.

Po przemówieniu prof. K. Mundały popartym cytatami z dzieł Marszałka Piłsudskiego i charakteryzującym Jego stosunek do ulubionego ucznia i następcy Marszałka Śmigłego Rydza — następny mowca Wiceprezydent mgr. Kołodziej, nawiązując do aktualnej sytuacji politycznej, w jakiej znajdujemy się podniósł, że dzisiejsza chwila nie nadaje się do długich rozważań na temat pisanych' wodnistym stylem traktatów, lecz wymaga szybkiej decyzji, skupienia się całego narodu i liczenia jedynie na własną siłę: siłę armii i siłę ducha. Serca muszą bić w jeden rytm i cały naród musi stać się jak monolit.

Ta spontaniczna postawa, jaką naród zajął teraz, gdy chodziło o losy naszych kresów, zadecydowała że Litwa, która nie chciała ustąpić ze swego zawziętego, nieprzejednanego stanowiska, zgodziła się od razu na wszystkie nasze żądania. Obyśmy tę jednolitość zachowali i na dzień powszedni — nie wiemy bowiem jeszcze, co wartki nurt historii przynieść może. Mowca zakończył swe przemówienie zwrotem: Konsolidacja, jaką zapoczątkował O. Z. N., winna się rozciągnąć na cały naród; naród powinien zrozumieć wartość swej siły czerpanej ze swego ducha.

Po wzniesieniu okrzyków na cześć Polski, Prezydenta R. P. oraz Naczelnego Wodza, uchwalono tekst telegramu jaki zaraz został wysłany pod adresem Marszałka Śmigłego Rydza, a którego treść przedtem odczytana została.

Zebranie to, które wypełniło całkowicie sąlę aż po brzegi, zakończyło się w podniosłym i naprawdę uroczystym nastroju w samo południe.

Junacy dla Państwa i Narodu.

Sprawa młodzieży jest sprawą bardzo ważną. Zagadnieniem tym zajęto się w Polsce jeszcze w r. 1932. Tworzyły się pewne formy które z każdym rokiem ustalały się i ulepszały.

Polskie obozy pracy z chwilą przejścia pod opiekę Ministerstwa Spraw Wojskowych we wrześniu r. 1936 zaczęły się rozwijać coraz bardziej i coraz lepsze stosować sposoby wychowawcze.

Z pokrzepiającym wzruszeniem czytamy świeżo wydaną jednodniówkę sprawozdawczą p. t. »Junacy dla Państwa i narodu«. Nazwać ją można wydawnictwem o sercu obywatelskim i zmyśle społecznym młodzieży polskiej. Swiadczy ta książeczka wymownymi liczbami i słowami, ile pięknego wysiłku wydać ze siebie potrafi młodzież polska, gdy nią pokierować jak należy.

Ci chłopcy i te dziewczęta, zaciągnięci do hufców pracy spośród młodzieży bezrobotnej- okazują tyle i tak umiejętnej ofiarności społe, cznej, że za wzór posłużyć może. Nie tylko pełnią gorliwie pracę obowiązkową — dają ze siebie dużo nad obowiązek. Niosą dobrowolne ofiary ze swej ubogiej kieski i z siły swych młodych mięśni.

W ciągu roku 1937 złożyli junacy ogółem 17 tysięcy zł w gotówce na różne cele społeczne oraz dziesiątki tysięcy godzin pracy dobrowolnej dla wsi i miasteczek, w których przebywali. Wszędzie pozostawiali po sobie trwałe i dobre ślady.

Wydziały powiatowe, zarządy organizacyj zarządy gmin, kierownicy szkół, pojedyńczy działacze stwierdzają zgodnie, że praca junacka odznaczała się wzorową gorliwością. »Ich zapał do pracy niejednokrotnie podciągał wydajność najętych robotników«. Albo: »Batalion pracował pod każdym względem wzorowo, a wykonane prace mogą być chlubą dla batalionu, a wzorem dla wszystkich takich organizacyj w Polsce«. »Wzięliśmy od was przykład i tak jak wy nie zważając na to czy nam kto zapłaci będziemy zawsze pracowali, dla wspólnego dobra naszej kochanej Ojczyzny«.

Z tych dokumentów sprawozdawczych tchnie nadzieja i wiara w młode pokolenie polskie.

Na wstępie jednodniówki czytamy: »Pobyt w szeregach Hufców Pracy to szkoła życia społecznego i obywatelskiego«. Do tego prostego stwierdzenia dodać należy jedno słowo: »dobra szkoła«.

Tak Polskę dźwigać należy, jak dźwiga młodzież junacka: Pracą i ofiarnością.

Z życia Związków i Organizacyj

W niedzielę odbył się w Tarnowie zjazd członków Związku Niepodległościowego „Wolność", a równocześnie b. żołnierzy 32 p. strzel. austr., celem uczczenia 20 rocznicy czynu zbrojnego przeciw traktatowi brzeskiemu. Zjazd rozpoczęło uroczyste nabożeństwo w kościele X. X. Misjonarzy odprawione przez ks. mjra Pindę. Podniosłe kazanie wygłosił ks. prof. dr Rec. Po czym uczestnicy zjazdu złożyli wieniec na grobie nieznanego żołnierza. Nad grobem przemówił em. mjr Soczek. Następnie w sali Rady miejskiej odbyło się zebranie, które zagaił dr Król, powołując do prezydium prezesa Koła 57 p.p. em. pułk. Hoborskiego. Zjazd witali pułk. Leukos Kowalski, mjr Stahlberger oraz b. dowódca em. pułk Kępski, po czym referat o hist. czynie 1 bat. 32 p. strzel. austriackich wygłosił kpt Zwoliński. Na zakończenie zjazdu zebrani w liczbie około 300 osób wysłali depeszę hołdowniczą do Marszałka Rydza Śmigłego i do gen. Langnera we Lwowie, prezesa organizacji „Wolność".

Z ramienia władz wziął udział w Zebraniu wicestarosta p. mgr Wankiewicz. W godzinach po południowych uczestnicy zjazdu zwiedzili P.F.Z.A. w Mościcach.

Oddział Pocztowego Przysposobienia Wojskowego w Tarnowie urządził w dniu 18 go marca 1938 r. uroczystą Akademię, we własnej Świetlicy z okazji Imienin Naczelnego Wodza Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza.

Na program złożyły się: Odczytanie wyjątków pism Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego, przemówienie o głębokiej treści p. prof. Mundały, odegranie paru utworów przez solistę skrzypka Rudzińskiego, przy akompaniamencie fortepianu, i odśpiewanie utworu „Hasło P.P.W." przez członków tut. Oddziału ćwiczebnego.

Przed zakończeniem Akademii Komendant powiatowy P. W. i W. F. p. major Madej wręczył panu Naczelnikowi Wł. Worekowi, prezesowi Oddziału P. P. W. honorową odznakę Komendancką P. W. nadana przez Dyrektora P.U.W.F. i P.W. p. generała Sawickiego, za zasługi na polu Wychowania Fizycznego.

Na zakończenie ref. Kult. Ośw. p. Wisz zapodał zebranym do wiadomości treść telegramu wysłanego do Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza oraz wzniósł trzykrotny okrzyk na cześć Najdostojniejszego Solenizanta, a prezes Wł. Worek wzniósł okrzyk na cześć „Armii".

Dnia 29 bm. o godz. 19 tej (w razie braku komopletu o godz. 19·30) odbędzie się Walne Zebranie Tow. Gimn. Sokół I. w Tarnowie w lokalu własnym przy ul. Legionów 13.

Zarząd Polskiego Tow. Kult. i Ośw. Rob. „Pochodnia" Oddział w Tarnowie otrzymał z Zarządu Głównego, większą ilość książek i broszur, celem rozsprzedaży tychże na terenie Tarnowa. Czysty zysk ze sprzedaży przeznaczony jest na cele oświatowe T-wa.

1. „Rok 1863 — Za Naszą Wolność i Waszą" cena 1 zł. za egzemplarz. 2. H. Stankiewicz — „Biała Rewolucją" 3 zł. za egzemplarz. 3. A. Dębicz — „Komunizm bankrutuje" 50 gr. za egzemplarz. 4. Kościerza — „Jak żyje robotnik w Rosji Sowieckiej 20 gr. za egzemplarz

---

PROF. MARIAN ORŁOWICZ 6)

Ziemia Tarnowska

W walce o niepodległość 1863—1915
(Szkic historyczny)

Tarnów po powstaniu styczniowym 1863—1912.

Na straży wojny.

Brońmy swej ziemi — brońmy do ostatka
Nie dać, nie puścić ani jednej grudy
Ziemia to święta przez mękę i trudy
Krwią odkupiona, — a prawdziwa matka.
Bronimy swej ziemi — póki tchu i życia...
Przed pazurami — przed niewolą wrogą...
Przez bunt i walkę do zbawienia droga.
Ducha i ciało kształćmy od powicia
Na straży stójmy i we dnie i w nocy
I w życia każdej dobie i godzinie...
Kto wierzy mocno w zwycięstwo — nie zginie
Bo zawsze w sercu znajdzie dosyć mocy
By wstać na hasło — i z bronią na szaniec
Pójść w dym piorunów — na śmiertelny taniec

W oczekiwaniu na wymarsz...
(Listopad 1913 r. — lipiec 1914).

Hasło bojowe, uskrzydlone piórem natchnionego poety, nie pozostało bez echa. Ziarno rzucone przez Józefa Piłsudskiego na podatną glebę ziemi tarnowskiej, poczęło szybko wydawać plon... Nikt nie chciał pozostać w tyle...

Praca wyszkoleniowa kadrów wojskowych prowadzona jest w tym czasie za przykładem „Strzelca" w takich organizacjach jak: Sokoła I i Sokoła drugiego, w czytelni im. Jana Kilińskiego, a przede wszystkim wśród skałtów tarnowskich.

Jeżeli idzie o tę przeważnie młodzieżową, organizację; to została ona wcieloną do pracy wyszkoleniowej wraz z Sokołem tarnowskim. Idea wychowania fizycznego łączyła się tutaj ściśle w sprawy przeszkolenia wojskowego.

(C. d. n.)

5. „Manifest Tow. Demokratycznego Polskiego z r. 1836“ 20 gr. za egzemplarz.

Ze względu na cel na który przeznaczony jest czysty zysk, oraz na aktualność powyższych książek zwracamy się z gorącym apelem do PT. Społeczeństwa tarnowskiego o łaskawe zakupywanie tychże, które można nabyć w Lokalu T-wa przy ul. Gen. Sowińskiego Nr 13 m. 3.

W marcu br. upływa dziesięć lat istnienia Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet na terenie całej Polski.

Zrzeszenie Powiatowe Z.P.O.K. w Tarnowie urządza dnia 3 kwietnia br. o godzinie 11 przed poł. w sali Rady Powiatowej uroczysty obchód 10-cią ze sprawozdaniem Z. P. O. K. z pracy w tym okresie na terenie Tarnowa i powiatu.

Wiadomości bieżące

Ze względu na brak miejsca w niniejszym numerze zmuszeni jesteśmy ciąg dalszy artykułu o gospodarce Tarnowskiego Powiatowego Związku Samorządowego przełożyć do najbliższego numeru.

Koncert symfoniczny Tow. Muzycznego ze współudziałem orkiestry PKP. i pianistki p. E. Rzepeckiej odbędzie się dnia 2 kwietnia w sali Kasy Oszczędności.

Koncert wzbudził znaczne zainteresowanie wśród miłośników muzyki w Tarnowie.

Z działalności LOPP. w Tarnowie. W dniu 23 marca br. odbył się egzamin słuchaczy kursu OPLG. dla Komendantów i Zast. OPL. bloków.

Słuchacze kursu wykazali całkowite opanowanie materiału wyłożonego na kursie.

Wykładowcami byli pp. Jeżewski Tadeusz ref. wojsk. starostwa, Kołowski Antoni i instr. rej. O.P.L.G. Kozdroń Bronisław, który był równocześnie kierownikiem kursu

Rozdanie świadectw odbędzie się w dniu 27 marca br. o godz. 11 w sali posiedzeń Rady Miejskiej.

Pow. Kom. Pomocy Zimowej rozpoczął podawać do publicznej wiadomości nazwiska tych obywateli m. Tarnowa, którzy pomimo kilkakrotnych upomnień nie zaregowali na wezwanie i uchylili się od spełnienia obowiązku obywatelskiego. Jeszcze przed wydrukowaniem na liście ostrzegano ich przed tym, ale napróżno. Pierwsza lista nazwisk jest następująca:

Bram Mozes Bernadyńska 23, **Grünspan Naftali** Szpitalna 5, **Hath Hirsch** Rynek 21, **Faust Salomon** Nowa 13, **Fas Józef Kalman** Nowa 12, **Spielman Sala** Pierackiego 12, **Fränkel Fryga** Lwowska 4, **Kornmehl Anna** Lwowska 21, **Schwel Mojżesz** Lwowska 31 i **Feld Gusta**.

W przygotowaniu znajduje się następna lista, przy czym jak się dowiadujemy, obecnie brane są pod uwagę te osoby które mają świadczyć powyżej 100 zł.

Jak wynika ze sprawowania Sekcji rozdzielczej liczba korzystających wzrasta. W ostatnim tygodniu przyznano zasiłki 40 osobom. Komitet ma jeszcze nie małe zmartwienie, ażeby tę kwestię doprowadzić do końca, przy słabnących wpływach. Dlatego zrozumienie tej kwestii przez wielu opornych, a mogących uiścić świadczenia, załatwiłoby sprawę bez większego natężenia. Akcja świetlicowa, pomoc lekarska, wydawanie obiadów, dożywianie dzieci idzie zupełnie normalnie.

Należy jeszcze podkreślić bardzo owocną pracę Bezrobotnych, którzy budują drogę z Pleśny do Siedlisk. Przy budowie tej drogi zatrudniono około 200 bezrobotnych.

Sekcja imprezowa przygotowuje wielką zbiórkę na dzień 3 kwietnia pod hasłem „Podarek dla dzieci na Wielkanoc“.

Z Dąbrowy donoszą:

Dnia 18-go marca obchodzono w Dąbrowie Imieniny Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza. Po mszy św. w kościółku paraf. publiczność i młodzież w szkołach wysłuchała pogadanek o życiu i czynach Marszałka. Pisemne życzenia imieninowe, złożone przez delegacje na ręce Kmdta P. W. kpt. Stelmacha zostały przesłane do Warszawy.

Wieczorem tego samego dnia przy świetle pochodni ulicami miasta przeciągnęły sznury organizacyj przy akompaniamencie werbli.

19 marca w świątyni odbyło się nabożeństwo celebrowane przez ks. prob. Fr. Słowińskiego, przy udziale przedstawicieli władz cywilnych, wojskowych i organizacyj społ. W świetlicach organizacyj i w zakładach naukowych wygłoszono pogadanki o życiu i czynach Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Co na to lekarz wet.? Dnia 17 bm. o godz. 17·30 przewożono z rzeźni miejskiej w Dąbrowie mięso wieprzowe wózkiem odkrytym. Połcie mięsa przerzucono w poprzek wozu. Czy nie możnaby zwrócić uwagi na to, że mięso winno być przewożone w wozach krytych? Co na to Zarząd miejski?

W dniu 20 marca br. odbyło się w Dąbrowie Walne Zebranie Członków Tow. Gimn. Sokół. Przewodniczył druh prezes Dr W. Trybowski. Sprawozdania z działalności przedstawione zebranym przez kierowników sekcyj spotkały się z krytyką czł. druha W. Smotra, który rzeczowymi argumentami wykazał chaotyczną gospodarkę dotychczasową, domagając się przy tym po myśli regulaminu i statutu uchwalenia votum nieufności całemu zarządowi. Wynikiem

25 głosów, przeciwko 19 nie i 19 wstrzymujących się, na 63 zebranych zarządowi udzielono absolutorium.

Jednakowoż zarząd, licząc się rozważnie z oceną krytyki, jak i też ze stanowiskiem wstrzymujących się od głosowania, powziął uchwałę rezygnacji z dotychczasowo zajmowanych stanowisk. Na tym obrady przerwano i odłożono do niedzieli 27 marca godz. 10 rano. Przebieg dalszego ciągu zebrania ze względu na tło zapowiada się niezwykle interesująco.

PRACA Z. S. NA WSI. Zorganizowany 6 tyg. kurs kroju, szycia i robót ręcznych w żeńskim oddz. Zw. Strzeleckiego w Radgoszczy pow. Dąbrowa, prowadzony przez p. J. Czarniecką w dniu 12 marca ukończył swe prace. Na zakończenie kursu wystawa robót ręcznych strzelczyń, oraz piękna inscenizacja z tańcami i śpiewami ludowymi urządzona przez żeński zespół Z. S. stworzyły doskonałą i nad wyraz udaną całość.

Regionalną tę imprezę zaszczycili swoją obecnością Państwo Starostowie Sowińscy z Dąbrowy z p. Minorówną instr. Pow. P.W. Kob., i A. Starzyk Pow. Kmdt. Z. S. Okolicznościowe przemówienie p. Starosty spotkało się z dużym uznaniem licznie zgromadzonych włościan.

OBJAZDOWY TEATR. W Dąbrowie T. bawił ostatrio rewiowy Teatr Pilarskiego juniora, dając jedno przedstawienie p. t. „Przez dziurkę od klucza" Zgromadzona licznie publiczność tryskającą humorem rewią zabawiła się doskonale i zgotewała artystom żywiołową owację.

NA ROBOTY DO NIEMIEC. Z pow. dąbrowskiego ustalono listę 900 kandydatów (tek) do robót sezonowych w Niemczech. Zapisy sporządziły zarządy gmin na podstawie zgłoszeń sołtysów poszczególnych gromad. Pierwszeństwo mieli bezrobotni małorolni.

Wyjazd wspomnianych miał odbyć się w dniu 15 b.m jednakowoż w związku z ostatnimi wypadkami politycznymi w Niemczech, został przesunięty na czas późniejszy.

ODZNACZENI. Kier. Okr. Urz. P. W. i W. F w Krakowie na wniosek Pow. Kmdt. P. W. i W. F. w Dąbrowie p. Kpt. Stelmacha R. nadał odznaki instruktorskie P. W. ogólnego następującym osobom pracującym na polu P. W. i W. F. w tutejszym powiecie a to: p. Minorównie Franciszce instr. Pow. P. W. Kob., p. Borzęckiemu Feliksowi z Żabna znanemu działaczowi w Oddz. Z. S p. Bielątowi Edwardowi z Radgoszczy za zorganizowanie oddz. Z.S. na swoim terenie, oraz p. Ziętarze Michałowi z Mędrzechowa instr. kontr. P. W. i W. F.

Kinoteatr dźwiękowy w Dąbrowie T.

W niedzielę i poniedziałek „DROGA DO SŁAWY" z Lionel Lang i Fridrichem Marchem.

3 i 4 kwietnia film p. t. „ZNACHOR" reprezentacyjny film polski.

Podziękowanie.

JW. Panu Drowi Janowi Walkowskiemu Prymariuszowi Szpitala Powszechnego w Tarnowie, za zupełne wyleczenie mnie z ciężkiej choroby, oraz za troskliwą opiekę w czasie choroby składam najserdeczniejsze podziękowanie.

JAN SAK
em. przodownik straży więziennej.

Z powiatu dąbrowskiego.

Nowe Biblioteki Oświatowe w powiecie Dąbrowa Tarnowska. Realizowane z dużym nakładem ze strony Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego nauczanie przez szkolnictwo powszechne, ażeby wydało możliwie pełne wyniki powinno być po wyjściu młodzieży ze szkoły powszechnej utrwalane i pogłębiane przez Oświatę Pozaszkolną, w której podstawowe znaczenie posiada zorganizowane czytelnictwo publiczne, jako jeden z najważniejszych i najskuteczniejszych środków wychowania szerokich rzesz ludności oraz jej uświadomienia obywatelsko narodowego.

Racjonalne prowadzenie akcji czytelniczej i bibliotecznej jest zagadnieniem o doniosłym znaczeniu państwowym, które domaga się szybkiego rozwiązania w formie zorganizowania planowej sieci publicznych bibliotek oświatowych.

Okólnikiem z dnia 3 czerwca 1938 r. Pan Minister Spraw Wewnętrznych zalecił PP. Wojewodom, Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych i Prezydentom Miast organizację samorządowych bibliotek oświatowych.

Samorząd powiatu Dąbrowa Tarnowska na zjeździe odbytym w grudniu 1937 r. ustalił czteroletni plan pokrycia powiatu siecią biblioteczną. Gminne centrale biblioteczne powstaną we wszystkich siedzibach gmin, większe gromady posiadać będą biblioteki stałe a mniejsze zaopatrywane będą przez powiatową centralę biblioteczną w komplety ruchome. (Pow. Centr. prowadzona będzie wspólnie z T. S. L.)

Realizując nakreślony plan samorząd uruchamia dnia 26 marca br. gminne centrale biblioteczne w Gręboszowie Otfinowie, Bolesławiu, Mędrzechowie, Dąbrowie-wsi, Radgoszczy i Wierzchosławicach. Otwarcie tych bibliotek nastąpi uroczyście, oraz połączone będzie z imprezami poświęconymi propagandzie czytelnictwa.

Plan finansowy sieci bibliotecznej w pow. dąbrowskim przewiduje na okres pierwszych lat czterech kwotę zł. 23.300 na zakup książek.

ZE SCENY:

A. Fredro: „Damy i huzary".

Z zadowoleniem powitaliśmy występ popularnej sekcji teatralnej Gimn. III. i Gimn. im. Bł. Kingi pod wytrawnym kierownictwem prof. Wróblewskiego. Sztukę wybrano trafnie, gdyż łączy ona wysokie walory dydaktyczne z zaletami rozrywkowymi. Jeżeli chodzi o samo wykonanie i poziom artystyczny to, jak na zespół szkolny było ono wręcz świetne.

Wykonawcy oddali wiernie i z dużym wyczuciem „stary a jednak zawsze młody" humor staropolski, którego jest tak dużo w komediach Fredry, a w „Damach i huzarach" w szczególności.

W rolach żeńskich na specjalne wyróżnienie zasłużyła Gancarczykówna, która w roli najstarszej siostry majora była wprost niezrównaną. Ziomkówna i Guzikówna odegrały swoje role poprawnie. Dobrze wypadły Biłówna jako Zosia oraz Mleczkówna, Wrześniowska i Ferekówna, które role panien służebnych odegrały swobodnie i z dużym wdziękiem.

W rolach męskich, na pierwszym miejscu należy postawić Lachowicza, który w roli rotmistrza był wprost znakomity. Schramel (major) również dobry można mu tylko zarzucić troszkę niewyraźną wymowę (był on przeziębiony), Hajdukiewicz w roli porucznika poprawny, lecz mam wrażenie, że rola niezbyt mu odpowiadała. Pozostali wykonawcy, Łoś (kapelan, ze swoim ustawicznym „nie uchodzi") Słowik (Grześ) i Sucher (Rembo) bez zarzutu.

Impreza jako całość pozostawiła bardzo miłe wrażenie i była żywo oklaskiwaną przez publiczność, szczelnie wypełniającą salę Sokoła I., a składającą się w większości z młodzieży szkolnej.

Zaznaczyć należy, że jest to już czwarte przedstawienie, w ciągu dwóch lat, tego samego zespołu, podczas gdy w tym czasie inne zakłady na tym polu wogóle nie pracują. Ponieważ młody zespół dołożył wiele starań i pracy, ażeby sztukę postawić na odpowiednim poziomie artystycznym i cel ten osiągnął, szkoda byłoby, gdyby ograniczył się tylko do tego jednego występu. Uważam iż należałoby urządzić jeszcze jedno przedstawienie dla szerszej publiczności, nawet radziłbym wyjazd do Dębicy, Brzeska, lub Dąbrowy, gdzie również znajdują się szkoły średnie, których uczniowie mogą na tym dużo skorzystać.

W. .h

Przegląd wydawnictw

Bardzo aktualna, bardzo pożyteczna i bardzo ciekawa książka znalazła się na naszym biurku redakcyjnym. Wyszła nakładem tygodnika „Nasza Sprawa" w Tarnowie — tłoczona w drukarni Diecezjalnej — tytuł jej „Słońce wśród chmur" a autor znany dobrze w Tarnowie ks. Józef Paciorek, redaktor i wydawca „Naszej Sprawy".

Książka rozwiązuje pewne zagadnienia natury społeczno-etycznej, które są dziś nader aktualne wśród stosunków wiejskich. Tępy obskurantyzm kryjący się pod osłonką niby to bardzo modernistycznych haseł u jednych, obojętność i lekceważenie sobie problemów chwili u drugich, a wreszcie u trzecich (do tych należy Staszek, bohater idei chrześcijańskiej pracy dla dobra ogółu) prawdziwy, rzadko spotykany entuzjazm i zapał — oto mniej więcej środowisko, na tle którego odbywa się akcja zaczerpnięta z przesuwających się przed naszymi oczami nieraz w realnem życiu wydarzeń i zjawisk świata wsi

Książka ma znaczenie wybitnie propagandowe jako zwalczająca szerzoną nieraz na wsi dość niezręcznie, a jednak mimoto zgubną w skutkach, szkodliwą, wysoce rozkładową i życiu naszemu całkowicie obcą ideę komunizmu. Przez zestawienie typów dodatnich idących „w słońcu" z typami ponurymi osłaniającymi się mrokiem „chmur", — uwypuklił autor kontrasty bardzo zresztą prawdziwe i zaobserwowane całkiem realnie.

Książka powinna się znaleść w rękach każdego oświeconego mieszkańca naszej wsi, który zajmuje się problemami i zagadnieniami natury społecznej.

Kącik rolniczy

Potrzeby wiosennego nawożenia

Rozważaliśmy już nieraz, że stosowanie w gospodarstwie wyłącznie nawozów naturalnych, a więc obornika, gnojówki, kompostu, nie pokrywa potrzeb nawozowych gleby, wskutek tego plony jakie osiągamy są bardzo niskie, gdyż rośliny nie znajdując w glebie dostatecznej ilości pokarmów nie mogą się należycie rozwijać i dobrze plonować. Niski plon roślin jest zawsze niekorzystny dla rolnika, gdyż wtedy gospodaruje on drogo, sama zaś ilość zbiorów z całego gospodarstwa jest tak mała, że po pokryciu potrzeb wyżywieniowych właściciela i jego rodziny bardzo niewiele pozostaje już na sprzedaż, no i wskutek tego rolnik nawet przy dobrych cenach zbóż — bieduje Zupełnie inaczej rzecz się przedstawia, jeżeli plony są wysokie, wtedy tylko część zbiorów zostaje zużyta w gospodarstwie, reszta zaś produktów może być spieniężona.

Naturalnie, że wiele innych czynników wpływa również na wysokość plonów. Wobec jednak tego, że gleby nasze na ogół są ubogie w składniki odżywcze dla roślin, nawożenie dla roli mieć będzie zawsze pierwszorzędne znaczenie.

Jeżeli chodzi o zasobność nawozową roli, to najważniejszym bodaj składnikiem, którego brak odczuwa się prawie w każdej glebio. jest — azot. Dlatego właśnie nawożenie azotowe ma w okresie wiosennym szczególne znaczenie. Azot bowiem spełnia rolę nie tylko zasiłku pokarmowego dla roślin, ale jeszcze niezależnie od tego azot działa dodatnio na przyspieszenie rozwoju roślin. Dzięki temu właśnie rośliny zasilone azotem łatwiej opierają się suszy, gdyż prędzej ocieniają rolę, a jako silniej zakorzenione pobierają wodę z warstw głębszych. Stąd pod wpływem nawożenia azotem otrzymuje się duże zwyżki Z tych przeto względów nawożenie azotowe pod zasiewy wiosenne uważać należy za konieczne.

Duże znaczenie ma również nawożenie fosforowe. dodatek bowiem fosforu wpływa korzystnie na wykształcenie ziarna zbóż, a także na wczesność i równomierność dojrzewania.

Do nawożenia wiosennego mamy cały szereg nawozów azotowych. Z nich przede wszystkim należy poświęcić uwagę azotniakowi, który jest nawozem, nadającym się głównie do przedsiewnego nawożenia wszystkich roślin uprawnych. Do nawożenia tuż przed siewem lub też do pogłównego nawożenia nadaje się specjalnie saletrzak, który posiada połowę azotu wolniej lecz długotrwale działającego, a więc w podobny sposób jak azot azotniaku, druga zaś połowa działa bardzo szybko i pobudzająco. Trzecim wreszcie nawozem azotowym jest saletra wapniowa. Azot w saletrze wapniowej wykazuje natychmiastowe działanie, tak, że rośliny już w parę dni po zasileniu roślin chorych uszkodzonych i do zasilenia po przerywce.

Z nawozów fosforowych za najodpowiedniejszy nawóz trzeba uważać supertomasynę, a to dlatego, że zawiera ona kwas fosforowy w postaci dla roślin łatwo dostępnej, a oprócz tego w skład jej wchodzi stosunkowo duża ilość wapna, dzięki czemu supertomasyna nadaje się na ziemie wszelkiego rodzaju. Supertomasyna wysoko procentowa zawiera 30 kg kwasu fosforowego, jest to więc nawóz dwukrotnie bogatszy od innych dotychczas używanych nawozów fosforowych, jak np. superfosfatu czy tomasyny i dlatego wystarcza połowa tych dawek, jakie stosuje się w tych nawozach.

Często trzeba użyć pod zasiewy jare zarówno nawozu azotowego jak i nawozu fosforowego. W tym wypadku najkorzystniejszym bywa użycie supertomasyny azotniakowanej, która zawiera azot i fosfor w takim stosunku że dawka 250—300 kg supertomasyny azotniakowanej na 1 hektar w przeciętnych warunkach glebowych zaspakaja potrzeby roślin jarych.

Zapowiedzianą już poprzednio powieść znanego literata i pisarza Pawła Staśki p. t. „Jej Wiosna" rozpoczniemy drukować w świątecznym numerze naszego pisma.

REDAKCJA.

Sport

Tarnovia—Nadwiślan 3:0 (1:0)

(H) Tarnów 20 marca. Mistrz. Ligi Okręgowej. Zawody wzbudziły duże zainteresowanie i zgromadziły ponad 1000 widzów, do czego również przyczyniła się piękna słoneczna pogoda.

Tarnovia wystąpiła w składzie: Donnersberg — Łabno, Mróz — Klimek, Kapustka, Roik II. — Jachimek, Krawczyk, Witek, Roik I i Idziniak.

Mecz nie był ładny, akcje obu drużyn składne w polu, dziwnie nie kleiły się, jeżeli chodzi o momenty podbramkowe.

Tarnovia wystąpiła początkowo z rezerwowym Idziniakiem na środkowej pomocy i Roikiem II. na prawym skrzydle. Kombinacja ta była jednakże całkiem błędną. Idziniak mimo najlepszych chęci, obarczony zadaniem po nad siły nie mógł dać sobie rady na tej pozycji, tak, że już po krótkim czasie przesunięto go pr. skrzydło. Wogóle, naszym zdaniem, wstawienie Idziniaka do składu było wielkim błędem. W braku Siekierskiego powinien był grać na pr. skrzydle Wychodil względnie Łabędź prawoskrzydłowy Tarnovii I. B. Bramki strzelili: Idziniak 1 Jachimek 2. Na wyróżnienie zasłużyli z Tarnovii (która wyraźnie nie miała swojego dnia) Jachimek oraz obrona, przyczym Łabno przewyższał tym razem Mroza, z Nadwiślanu pr. pomocnik i pr. skrzydłowy. Sędzią p. Zbybalski z Krakowa zbyt drobiazgowy.

Wiadomości konkursowe i tabelę Ligi Okr. podamy w następnym numerze.

Władysław Krawczyk, urodzony w 1894 r., zamieszkały w Tarnowie przy ul. Rzecznej 14 unieważ nia zgubioną książeczkę wojskową, wydaną przez P.K.U. w Nowym Sączu.

Zarzuty przeciw Pani Antczakowej odwołuję.
Lewandowska.

Prenumerata w Polsce: roczna 6 zł, półroczna 3 zł, kwartalna 1·50, zł. Prenumeratę prosimy wpłacać na konto P.K.O. 415.692 lub w Redakcji, drukarnia L. Styrny, Pasaż Tertila. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za tekstem — cała strona 120 zł. pół. str. 60 zł. ćwierć str. 30 zł. 1/8 str. 15 zł. 1/16 str. 7·50 zł. W tekście 50% drożej, przed tekstem 100% drożej — Za wiersz milimetrowy za tekstem 95 gr.

Przy kilkurazowym ogłoszeniu bez zmiany tekstu znaczny rabat.

Redaktor odpowiedzialny Mgr M. Bzowski. Wydawca: Komitet wydawniczy. Druk. L. Styrny w Tarnowie.